

Tjänsteskrivelse

Datum

2024-08-05

Vår referens

Loubna Cherkaoui
Utvecklingssamordnare
loubna.cherkaoui@malmo.se

Remiss Justitiedepartementet - Kamerabevakning i offentlig verksamhet lättnader och utökade möjligheter (SOU 2024:27)

STK-2024-935

Sammanfattning

Stadskontorets remissvar begränsas till de förslag som kan få konsekvenser för kommunala verksamheter. Huvudförslaget i utredningen är att tillståndskravet i kamerabevakningslagen avskaffas. Stadskontoret bedömer att ett avskaffat tillståndskrav för kamerabevakning innebär risker för felaktig tillämpning som öppnar upp för godtycklighet och rättsosäkerhet. Detta kan leda till risker som medför större intrång i enskildas grundläggande fri- och rättigheter.

Stadskontoret delar utredarens uppfattning att förslagen kräver ytterligare integritetsskyddsåtgärder och ett ökat behov av tillsyn för att se till att lagstiftningen följs. Stadskontoret konstaterar att tillståndskravet i sig upplevs inte som något hinder för kamerabevakning och att förtydligad lagstiftning och erforderliga resurser till Integritetsskyddsmyndigheten bör vara en mer rimlig åtgärd. Stadskontoret instämmer i utredarens bedömning om att det ska finnas integritetsskyddande åtgärder och rättssäkerhetsgarantier vid ett avskaffat tillståndskrav. Stadskontoret tillstyrker förslaget att det ska införas en rättslig grund för kommuners kamerabevakning som tydliggör kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete. Stadskontoret välkomnar förslagen avseende förteckningskrav och dokumentationskrav eftersom dessa medför en tydlig koppling till de krav för personuppgiftsbehandling i EU:s dataskyddsförordning och den nationella dataskyddslagstiftningen.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen godkänner förslag till yttrande och skickar yttrandet till Justitiedepartementet.

Beslutsunderlag

- Kamerabevakning i offentlig verksamhet – lättnader och utökade möjligheter (SOU 2024:27)
- Remiss Justitiedepartementet - Kamerabevakning i offentlig verksamhet - lättnader och utökade möjligheter (SOU 2024:27)
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 240812 Remiss Justitiedepartementet - Kamerabevakning i offentlig verksamhet - lättnader och utökade möjligheter (SOU 2024:27)
- Förslag till yttrande KSAU 240812 Remiss Justitiedepartementet - Kamerabevakning i offentlig verksamhet - lättnader och utökade möjligheter (SOU 2024:27)

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-08-12

Kommunstyrelsen 2024-08-14

Beslutet skickas till

Justitiedepartementet

Stadskontoret, Avdelningen för intern ledning och stöd

Stadskontoret, Hållbarhetsavdelningen

Stadskontorets handläggare

Ärendet

Malmö stad har av Justitiedepartementet getts möjlighet att yttra sig över Kamerabevakning i offentlig verksamhet - lättnader och utökade möjligheter (SOU 2024:27). På grund av den korta svarstiden har nämnder inom Malmö stad inte haft möjligheten att yttra sig i ärendet. Ärendet har beretts av handläggare vid enheterna för Juridik respektive Säkerhet och beredskap.

Regeringen beslutade den 23 mars 2023 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att föreslå åtgärder som kan underlätta kamerabevakning för kommuner, regioner och andra än myndigheter som utför en uppgift av allmänt intresse.

Bakgrunden till uppdraget är att regeringen ser att det finns en väldigt stark efterfrågan, inte bara hos brottsbekämpande myndigheter utan också i hög grad i kommuner och regioner om att kunna använda kamerabevakning i fler fall och i utökad utsträckning med mindre administration och byråkrati än vad som idag är fallet.

Utredningen är indelad i två huvudsakliga delar:

- Den första delen avser att kartlägga och analysera behovet av förenklade regler vid kamerabevakning för kommuner, regioner och andra än myndigheter som

utför en uppgift av allmänt intresse (t. ex. privata vårdgivare, friskolor och energiföretag). I lättnaderna ingår att överväga att helt eller delvis ta bort det tillståndskrav som gäller idag för kamerabevakning för alla myndigheter som inte brottsbekämpande.

- Den andra delen avser utökade möjligheter till kamerabevakning för de brottsbekämpande myndigheterna i syfte att bekämpa brott och upprätthålla allmän ordning och säkerhet och föreslå de författningsändringar som behövs. I det här ligger även att kartlägga och analysera Polismyndighetens behov av lättnader i lagstiftningen och föreslå författningsändringar som innebär sådana lättnader (tilläggsdirektiv, den 21 december 2023).

Malmö stads remissvar avser endast den första delen av utredningen.

Resultat av utredningens kartläggning

Utredningen redogör för att forskningen visar att kamerabevakningens brottsförebyggande effekt varierar rörande olika typer av brottslighet. Störst effekt har bevakning av parkeringsplatser, medan bevakning av stadskärnor inte verkar ge några signifikanta effekter på brottsligheten. Forskningen pekar även på vikten av att kamerabevakning kompletteras med andra brottsbekämpande åtgärder – enbart kamerabevakning ger ingen signifikant effekt på brottslighet.

Kartläggningen beskriver att allmänheten generellt är positiv till kamerabevakning och anser att det har en brottsförebyggande effekt. En stor andel av allmänheten ser inga målkonflikter mellan kamerabevakning och deras personliga integritet på gator och torg. Utredningen resonerar dock att kamerabevakning utgör ett intrång i grundläggande fri- och rättigheter. Utredningen konstaterar att nyttan av kamerabevakning ska väga tyngre än integritetsintresset av de som kan bli övervakade och att det finns behov av integritetsskyddande åtgärder och rättssäkerhetsgarantier.

Utredningens förslag

- Tillståndskravet avskaffas helt i kamerabevakningslagen: Tillståndskravet innebär ett mycket starkt preventivt integritetsskydd. Effekten av ett slopat tillståndskrav är att aktörer själva bedömer om tänkt kamerabevakning är förenlig med dataskyddsreglering. Utredningen bedömer att det finns en risk att aktörer inte tar tillräcklig hänsyn till integritetsskyddet eller gör felaktiga bedömningar. Utredningen föreslår att Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) i stället bedriver mer tillsynsarbete och att antalet sanktionsavgifter kan öka.
- Ingen anmälningsplikt i stället för tillståndskravet: Ett förslag var att införa en anmälningsplikt för den som bedriver kamerabevakning för att IMY på det sättet skulle få information om var någonstans det fanns bevakning och hur den

bedrevs. Detta anser utredaren skulle medföra ganska stora administrativa problem för IMY som inte själva anser att det har en sådan betydelse ur integritetspunkt.

- Förutsättningar för kamerabevakning ska regleras i kamerabevakningslagen: En allmän reglering för myndigheter och andra än myndigheter som utför en uppgift av allmänt intresse. Utredningen bedömer att en tydlig kamerabevakningslag tillsammans med ett gediget tillsyns- och vägledningsarbete motverkar integritetsriskerna.
- Samma intresseavvägning som gäller idag för tillstånd ska tillämpas självständigt av aktörerna: Det som ska beaktas vid intresseavvägningen är det som tillämpas inom ramen för tillståndsförfarandet, det vill säga avvägning mellan integritet och effektivitet och behov av kamerabevakning. Skillnaden är att den prövningen ska hanteras av myndigheterna själva i stället för att det hanteras av IMY i ett tillståndsförfarande.
- Bedömningen av intresseavvägningen ska dokumenteras: Bedömningen som myndigheterna gör av avvägningen mellan integritet och effektivitet ska dokumenteras. Dokumentationen ska finnas tillgänglig för IMY vid tillsyn.
- Ett förteckningskrav införs: Kommunerna och regionerna ska ha förteckningar samlat på vilka kameror de har, var de har kamerorna och vad som är syftet med dem. Förteckningarna ska lämnas in till IMY på begäran. Det här är en ersättning för ett anmälningsförfarande.
- En ny rättslig grund för kommuners kamerabevakning av offentliga miljöer: Förslaget är att kommuner kommer att ha som en uppgift att verka för trygga och säkra platser. Detta också som ett led i att säkerställa större möjligheter för samarbete mellan polismyndigheten och kommuner.

Stadskontorets bedömning

Malmö stad är inte remissinstans över betänkandet Kamerabevakning i offentlig verksamhet - lättnader och utökade möjligheter (SOU 2024:27) men vi har av Justitiedepartementet getts möjlighet att yttra oss ändå. Stadskontoret bedömer att ett avskaffat tillståndskrav för kamerabevakning innebär risker för felaktig tillämpning som öppnar upp för godtycklighet och rättsosäkerhet. Stadskontoret välkomnar utredningens förslag avseende förteckningskrav och dokumentationskrav som är förenliga med kraven för personuppgiftsbehandling i EU:s dataskyddsförordning och den nationella dataskyddslagstiftningen. Stadskontoret betonar vikten av att det ska finnas tydliga vägledningar som underlättar för kommunerna i de olika bedömningar och intresseavvägningar som ska göras.

Ansvariga

Jonas Rosenkvist Avdelningschef
Magdalena Bondeson Sektionschef
Andreas Norbrant Stadsdirektör